

8 класс

12.10.23

Биремле диктанттар

I. ӘСӘЙЕМ ЮЛҒА СЫҒА.

Һуғыш вақыты. Атайым фронтта фашистарҙы тукмап йөрөй, әсәйем колхозда эшләй ине. Бер сәк әсәйем. Якуп ағайҙың артлы санаһын егеп. Тимер-тауҙағы өләсәйемде ҡунаҡка алып килде. Өләсәй бер ике ҡис ҡунғайны инде, әсәйем ҡайҙалыр китергә һыйына башланы.

Әсәйем өндөшмәй. Бер аҙҙан һуң ул сөйзәгә тунын алып кейә, аҡ ҡалын шәлен бәйләй, ә өләсәй уға тоғоноң биштәрен кейергә булыша. Шунан без өсөбөз ҙә ул-тырғыстарға ултырабыз: юлға сығырҙан алда шулай итәләр бит. Шунан әсәйем ҡапыл урынынан тора, башта өләсәйҙе, унан һуң мине ҡосаҡлап ала. Тышта ҡыш, үзе төн, ә ул алыс юлға сыға. Әсәйем, тиз-тиз генә атлап, ишеккә бара. Ул тағы бөзгә бөрөлөп ҡарай ҙа: «Хушығыҙ!» — тип өй ишеген аса. Бына ул ҡураға сыҡты, ә мин уның аяҡ тауыштарын ишетәм. Әсәйем ҡапҡаны асып япты — инде урамда ҡар шығырлай. Тауышы алысая һәм акрыная бара: шығыр... шығыр... шығыр...

Мин, йүгереп килеп, өләсәйгә һыйынам, ул минең башымдан һыйпай.

— Һинең һеңлең булһа, яратыр инеңме? — тип һорай ул.

— Би-и-ик яратыр инем! (М. Ҡарим.)

Эш. Тезмә ҡушма һөйләмдәргә табырға, уларҙың составын билдәләп, анализ яһарға.